

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Białymstoku

LBI.410.16.4.2023

Pani
Ewa Maria Chociej
Dyrektor Szkoły
Szkoła Podstawowa nr 50
z Oddziałami Integracyjnymi
im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku
ul. Kazimierza Pułaskiego 96, 15-338 Białystok

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/083 – Realizacja programu „Laboratoria przyszłości”

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Szkoła Podstawowa nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku ¹ , ul. Kazimierza Pułaskiego 96, 15-338 Białystok
Kierownik jednostki kontrolowanej	Ewa Maria Chociej, Dyrektor Szkoły ² , od dnia 1 września 2021 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki pełniła poprzednio Teresa Halina Duniewska, od dnia 1 września 2016 r. do dnia 31 sierpnia 2021 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży - „Laboratoria przyszłości”.
Okres objęty kontrolą	Lata 2021 - 2023, do czasu zakończenia kontroli ³
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ⁴
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Białymstoku
Kontrolerzy	1. Wiesław Stalewski, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBI/111/2023 z 19 czerwca 2023 r. 2. Tomasz Jarocki, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienia do kontroli nr LBI/149/2023 z 4 września 2023 r. oraz nr LBI/159/2023 z 20 września 2023 r. (akta kontroli str. 1-6)

¹ Dalej: „Szkoła”.

² Dalej: „Dyrektor”.

³ 22 września 2023 r.

⁴ Dz. U. z 2022 r. poz. 623. Ustawa zwana dalej: „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna⁵ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Szkołę programu „Laboratoria przyszłości”⁶.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Informacje zawarte w terminowo złożonym wniosku o udzielenie wsparcia finansowego były zgodne ze stanem rzeczywistym oraz zawierały pełne i prawdziwe dane. Wybór dostawców sprzętu, poprzedzony rzetelną analizą potrzeb w zakresie zakupu wyposażenia służącego rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży, został przeprowadzony zgodnie z wewnętrznymi regulacjami zakupowymi Szkoły. Umowy zawarte z wykonawcami w wystarczającym stopniu zabezpieczały interes ekonomiczny placówki.

Do 31 sierpnia 2022 r. Szkoła wydatkowała całość środków przyznanych w ramach Programu, tj. 301,8 tys. zł. Wsparcie zostało przeznaczone na zakup wyposażenia podstawowego i dodatkowego wskazanego w obowiązującym Katalogu wyposażenia szkół⁷.

Szkoła zapewniła wykorzystywanie nabytego sprzętu zgodnie z wymogami określonymi w przepisach prawa. Osoby prowadzące zajęcia zostały przeszkolone w zakresie obsługi zakupionego wyposażenia. Podjęto działania mające na celu rozpowszechnianie stosowanych dobrych praktyk przy wykorzystywaniu zakupionego wyposażenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego kontrolowanej działalności

Opis stanu faktycznego

1. Wniosek o udzielenie wsparcia finansowego w ramach Programu złożono do organu prowadzącego Szkołę, jakim jest Miasto Białystok, 21 października 2021 r. tj. w okresie naboru wniosków⁸. Wniosek był poprawnie wypełniony oraz zawierał w szczególności:

- wymagane przepisami § 4 ust. 4 uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 29 września 2021 r. w sprawie wsparcia na realizację inwestycyjnych zadań jednostek samorządu terytorialnego polegających na rozwijaniu szkolnej infrastruktury – „Laboratoria przyszłości”⁹: nazwę Szkoły, adres jej siedziby, numer w Rejestrze Szkół i Placówek Oświatowych, o którym mowa w art. 7 ust. 1 pkt 29 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej¹⁰, numer telefonu oraz adres poczty elektronicznej osoby kontaktowej,
- liczbę uczniów w Szkole – 1.006,
- katalog wyposażenia, które zostanie zakupione w ramach Programu¹¹,
- wnioskowaną maksymalną kwotę wsparcia w wysokości 301,8 tys. zł wynikającą z przyjętej metodologii wyliczenia¹² zgodnie § 2 ust. 2 pkt 2 uchwały w sprawie wsparcia i według danych o liczbie uczniów w Szkole wynikającej z Systemu Informacji Oświatowej.

Wsparcie zostało przyznane Szkole we wnioskowanej przez nią wysokości i przekazane na wyodrębniony rachunek bankowy w czterech transzach: 47,8 tys. zł w 2021 roku oraz 133,3 tys. zł, 11,8 tys. zł i 108,9 tys. zł w 2022 roku.

(akta kontroli str. 9-16, 186-188, 220-226, 381)

2. Szkoła wykorzystwała całość środków otrzymanych w ramach Programu, tj. 301,8 tys. zł, w tym:

- na zakup wyposażenia podstawowego – 50,5 tys. zł (16,7% środków finansowych):
 - w 2021 roku za 20,2 tys. zł nabyto: stację lutowniczą, drukarki 3D, laptopy i akcesoria do drukarek,

⁵ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁶ Dalej: „Program”.

⁷ Katalog wyposażenia szkół został udostępniony na stronach internetowych Programu <https://www.gov.pl/web/laboratoria/aktualizacja-katalogu-wyposazenia> (opis wprowadzonych zmian od 3 grudnia 2021 r.) oraz <https://www.gov.pl/web/laboratoria/katalog-wyposazenia3> (zaktualizowany katalog według stanu na 3 grudnia 2021 r.). Dalej: „Katalog”.

⁸ Od 8 października do 30 listopada 2021 r.

⁹ M.P. poz. 939. Dalej: „uchwała w sprawie wsparcia”.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 2597, ze zm.

¹¹ W tym: 1/ wyposażenie podstawowe: drukarki 3D, mikrokontrolery, sprzęt do nagrań, stacje lutownicze; 2/ wyposażenie dodatkowe: wyposażenie stanowisk, narzędzia, robotyka, AGD, materiały eksploatacyjne, audio-video, pomoce projektowe, BHP.

¹² Iloczyn liczby uczniów i kwoty 300 zł.

- w 2022 roku kwotę 30,3 tys. zł wydatkowano na: mikrokontrolery z czujnikami i akcesoriami, kamery przenośne cyfrowe wraz z akcesoriami, statywy z akcesoriami, mikroporty z akcesoriami, oświetlenie do realizacji nagrań, mikrofony kierunkowe z akcesoriami, gimbal¹³, aparaty fotograficzne z akcesoriami,
 - na zakup wyposażenia dodatkowego – 251,3 tys. zł (83,3% środków finansowych):
 - w 2021 roku kwotę 27,5 tys. zł przeznaczono na: 1/ wyposażenie stanowisk do pracy narzędziowej / technicznej; 2/ specjalistyczne urządzenia i narzędzia, materiały edukacyjne oraz oprogramowanie, w tym z zakresu robotyki i mikroelektroniki,
 - w 2022 roku za 223,8 tys. zł zakupiono: 1/ wyposażenie stanowisk do pracy narzędziowej / technicznej; 2/ specjalistyczne urządzenia i narzędzia, materiały edukacyjne oraz oprogramowanie, w tym z zakresu robotyki i mikroelektroniki; 3/ sprzęt gospodarstwa domowego; 4/ części zamienne oraz wyposażenie drobne i materiały eksploatacyjne; 5/ sprzęt do nagrywania, rejestrowania i obróbki obrazu i dźwięku; 6/ pomoce projektowe; 7/ środki ochrony indywidualnej.
- (akta kontroli str. 15-16, 220-231, 393-407, 411-418, 431-434)

3. Dyrektor Szkoły została upoważniona do dokonania zakupów w imieniu organu prowadzącego Szkołę w ramach pełnomocnictwa do dokonywania wszelkich czynności prawnych z zakresu zwykłego zarządu udzielonego przez Prezydenta Miasta Białegostoku¹⁴.

(akta kontroli str. 41-42)

Zakupy sprzętu w ramach Programu poprzedzono analizą potrzeb w zakresie wyposażenia Szkoły w celu realizacji zajęć służących rozwojowi umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży. Dyrektor wyjaśniła, że: przed przystąpieniem do Programu zapoznano się z kategoriami wskazanymi w Katalogu; dokonano szczegółowej analizy posiadanego wyposażenia Szkoły; mając na uwadze preferencje i potrzeby uczniów i nauczycieli sporządzono dokument zapotrzebowania w zakresie wyposażenia podstawowego oraz pozostałych kategorii dostępnych w Katalogu; sporządzony dokument zapotrzebowania w arkuszu kalkulacyjnym Microsoft Excel udostępniono kadrze zarządzającej do analizy oraz omówiono z nauczycielami przedmiotów, którzy planowali zakupione wyposażenie wykorzystywać w pracy bieżącej lub w ramach zajęć pozalekcyjnych.

(akta kontroli str. 17-42, 387-388)

Zasady udzielania przez Szkołę zamówień publicznych o wartości poniżej 130 tys. zł (wewnętrzne regulacje zakupowe) ujęto w *Regulaminie postępowania zmierzającego do wyłonienia wykonawców i udzielenia zamówienia na roboty budowlane, dostawy i usługi, których wartość nie przekracza 130 000 złotych netto*¹⁵.

(akta kontroli str. 43-50)

Analiza dokumentacji dwóch (z ośmiu), celowo wybranych, udzielonych i rozliczonych zamówień¹⁶ na dostawy wyposażenia o największej wartości wykazała, że działania Szkoły w zakresie udzielania zamówień publicznych w ramach Programu zostały przeprowadzone zgodnie z ww. regulaminem. I tak:

- zamówienia zostały udzielone na podstawie wniosków o wyrażenie zgody na realizację zamówienia sporządzonych przez Kierownika Gospodarczego i zaakceptowanych przez Dyrektora i Głównego Księgowego Szkoły, wnioski zawierały m.in.: nazwę i opis przedmiotu zamówienia oraz jego wartość, termin realizacji, wspólny słownik zamówień (CPV), źródło finansowania,
- przedmiot zamówień był zgodny z Katalogiem i obejmował: 1/ gogle Wirtualnej Rzeczywistości (VR) wraz z akcesoriami i oprogramowaniem wspierającymi ich funkcjonowanie; 2/ zestawy pracowni druku 3D, skaner i biblioteka modeli 3D,

¹³ Stabilizator obrazu urządzenia używanego do filmowania.

¹⁴ Zarządzenie nr 635/21 Prezydenta Miasta Białegostoku z dnia 2 sierpnia 2021 r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa dyrektorowi Szkoły Podstawowej Nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku, ul. Kazimierza Pułaskiego 96.

¹⁵ Stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia Nr 08/2021 Dyrektora Szkoły Podstawowej Nr 50 z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku z dnia 4 lutego 2021 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania przez Szkołę Podstawową z Oddziałami Integracyjnymi im. Świętej Jadwigi Królowej Polski w Białymstoku zamówień, których wartość nie przekracza 130 000 złotych netto.

¹⁶ Zamówienia nr: SP50.26.14.2021 oraz SP50.26.16.2021.

- zapytania ofertowe, zawierające opis przedmiotu zamówienia, formularz ofertowy i wzór umowy, zostały przesłane za pośrednictwem poczty e-mail do trzech potencjalnych wykonawców,
- wykonawcy dopuszczeni do udziału w postępowaniu przedstawili niezbędne oświadczenia i dokumenty potwierdzające, że nie podlegają wykluczeniu,
- dokonano wyboru najkorzystniejszych ofert¹⁷. (akta kontroli str. 51-155)

Z wybranymi wykonawcami zawarto umowy, których warunki były zgodne z zapytaniami ofertowymi i złożonymi ofertami:

- umowa sprzedaży¹⁸ gogli Wirtualnej Rzeczywistości (VR) wraz z akcesoriami i oprogramowaniem za cenę 48,6 tys. zł brutto¹⁹,
- umowa sprzedaży²⁰ zestawu pracowni druku 3D, skanera i biblioteki modeli 3D za cenę 41,9 tys. zł brutto²¹. (akta kontroli str. 81-88, 140-148)

W umowach w wystarczającym stopniu zabezpieczono interes ekonomiczny Szkoły, w szczególności poprzez:

- postanowienia dające Szkole prawo do odmowy odbioru rzeczy obciążonej wadami i żądania dostarczenia przedmiotu sprzedaży zgodnego z umową w przypadku stwierdzenia, przy odbiorze przedmiotu umowy, wad sprzedawanej rzeczy,
- postanowienia dotyczące odpowiedzialności sprzedawcy wobec Szkoły z tytułu rękojmi za wady przedmiotu sprzedaży,
- udzielenie przez sprzedawcę Szkole gwarancji na przedmiot sprzedaży,
- ustanowienie kar umownych z tytułu: 1/ odstąpienia Szkoły od umowy z przyczyn, za które ponosi odpowiedzialność sprzedawca; 2/ za zwłokę sprzedawcy w realizacji przedmiotu zamówienia; 3/ za zwłokę w usunięciu przez sprzedawcę wad przedmiotu sprzedaży. (akta kontroli str. 84-85, 143-145)

Umowy sprzedaży nie były zmieniane. Realizacja zamówień pod względem przedmiotu zamówienia, terminu wykonania i wysokości wynagrodzenia wykonawców była zgodna z warunkami zawartych umów i udokumentowana poprzez protokoły zdawczo-odbiorcze²². Ostateczny termin na dostarczenie zakupionego wyposażenia do Szkoły, tj. 1 września 2022 r., został zachowany. (akta kontroli str. 81-89, 91, 140-148, 154-155, 161, 220, 223)

Wynagrodzenie wypłacono wykonawcom w wysokości i terminach określonych w analizowanych umowach (30 dni od daty złożenia przez sprzedawcę prawidłowo wystawionej faktury), tj.: 29 grudnia 2021 r. – 41,9 tys. zł za zestaw pracowni druku 3D, skaner i bibliotekę modeli 3D oraz 28 lutego 2022 r. – 48,6 tys. zł za gogle Wirtualnej Rzeczywistości (VR) wraz z akcesoriami i oprogramowaniem. W trakcie realizacji umów nie wystąpiły sytuacje uzasadniające naliczenie kar umownych. (akta kontroli str. 83, 89, 142, 151, 220, 223)

Analiza ww. wydatków wykazała, że opisy faktur wystawionych przez dostawców zawierały m.in.: 1/ wskazanie, że zakupów dokonano w ramach Programu; 2/ kwotę wydatku; 3/ potwierdzenie, że dokument został sprawdzony pod względem formalnym, merytorycznym i rachunkowym; 4/ oświadczenie o poniesieniu wydatku zgodnie z ustawą z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych²³; 5/ informację o przyjęciu sprzętu na stan wyposażenia Szkoły; 6/ zatwierdzenie i potwierdzenie wypłaty; 7/ podpisy osób sporządzających i zatwierdzających opis dokumentu wraz z datami. (akta kontroli str. 156-185)

Zgodnie z § 2 ust. 4 uchwały w sprawie wsparcia, założeniem Programu było wydatkowanie 60% otrzymanego wsparcia do 31 grudnia 2021 r. W tym okresie Szkoła wykorzystwała 47,7 tys.

¹⁷ Jedynym kryterium wyborów była cena ofertowa brutto – 100%.

¹⁸ Umowy sprzedaży nr SP50.26.14.2021 z 14 grudnia 2021 r.

¹⁹ W tym: dwa zestawy po osiem sztuk – 24,3 tys. zł/kpl.

²⁰ Umowy sprzedaży nr SP50.26.16.2021 z 14 grudnia 2021 r.

²¹ W tym: dwie drukarki 3D – 6,9 tys. zł/szt., dwa stoliki – 0,8 tys. zł/szt., cztery długopisy 3D – 4,3 tys. zł/szt., dwa pendrive'y – 0,05 tys. zł/szt., dwa zestawy akcesoriów do drukarki – 0,2 tys. zł/szt, skaner – 6,9 tys. zł i biblioteka modeli 2D – 1,9 tys. zł.

²² Protokoły zdawczo-odbiorcze: SP50.26.14.2021 z 23 lutego 2022 r. i SP50.26.16.2021 z 22 grudnia 2021 r.

²³ Dz.U. z 2023 r. poz. 1605, ze zm.

zł, tj. 15,8% przyznanych środków. Dyrektor wyjaśniła: *Do końca 2021 roku wykorzystano poniżej 60% środków otrzymanych na realizację Programu ze względu na fakt, że plan finansowy został przyznany placówce w dniu 30 listopada 2021 r. W związku z powyższym oraz ze względu na braki asortymentu nie była możliwa realizacja dostaw od producentów do końca grudnia 2021 roku. Z niewykorzystanej części środków wystąpiły wydatki, które nie wygasły z upływem roku budżetowego 2021. Zgodnie z informacjami przekazanymi z Departamentu Edukacji (spotkania online) środki te zostały przesunięte na rok 2022. Jako potwierdzenie powyższego stanu rzeczy Dyrektor powołała pismo²⁴ Skarbnika Miasta Białegostoku informujące o podjęciu przez Radę Miasta Białegostoku uchwały w sprawie ustalenia wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2021²⁵.*

Całość środków przyznanych w ramach Programu, tj. 301,8 tys. zł, Szkoła wykorzystała do 31 sierpnia 2022 r. (akta kontroli str. 15, 156-185, 189-227, 388)

Poddane badaniu zamówienia publiczne zostały prawidłowo rozliczone. Wydatki na ich realizację w łącznej wysokości 90,5 tys. zł zostały poniesione ze środków przekazanych Szkole w formie wsparcia finansowego w ramach Programu.

(akta kontroli str. 89, 151, 220, 222-223)

4. W analizowanych umowach o udzielenie zamówień publicznych na dostawę urządzeń uwzględniono montaż / instalację materiałów, wyposażenia i pomocy dydaktycznych, a sprzedający oświadczyli, że w celu realizacji umowy zapewnią odpowiednie zasoby techniczne oraz personel posiadający zdolności, doświadczenie, wiedzę oraz wymagane uprawnienia w zakresie niezbędnym do należytego wykonania przedmiotu umowy.

Dyrektor Szkoły wskazała, że w przypadku poddanego badaniu kontrolnemu wyposażenia, tj.: 1/ zestawu pracowni druku 3D i skanera – pierwsza instalacja do sieci szkolnej odbyła się podczas szkolenia nauczycieli przeprowadzonego 11 marca 2022 r. przez firmę zewnętrzną; 2/ gogli Wirtualnej Rzeczywistości (VR) – licencja na użytkowanie platformy ClassVR została aktywowana 2 października 2022 r. przez informatyka szkoły / administratora portalu ClassVR, który, korzystając z zapewnionych przez producenta szkoleń online oraz instrukcji, przeszkolił się z zakresu: wprowadzenia do obsługi systemu, konfigurowania ClassVR, tworzenia treści²⁶.

Szkoła nie poniosła dodatkowych kosztów instalacji, uruchomienia i integracji zakupionych urządzeń z infrastrukturą szkolną. (akta kontroli str. 82-83, 141-142, 220-227, 421-422)

Szkoła zakupiła łącznie 112 elementów wyposażenia w liczbie 1.460 sztuk²⁷. Przeprowadzone w dniu 13 lipca 2023 r. oględziny potwierdziły, że zakupiony sprzęt znajdował się na terenie Szkoły, był rozmieszczony w poszczególnych pracowniach i klasach, urządzenia były sprawne i działały²⁸. (akta kontroli str. 228-231, 393-407, 411-418, 431-454)

Zakupione urządzenia, stanowiące wyposażenie podstawowe lub dodatkowe zakupione w ramach Programu, zostały ujęte w ewidencji księgowej i przyjęte na stan wyposażenia Szkoły. (akta kontroli str. 90, 152-153, 157-185)

Osoby prowadzące zajęcia zostały przeszkolone w zakresie obsługi zakupionego wyposażenia. Dwa szkolenia: 1/ z obsługi programu i drukarki 3D oraz 2/ nagrywanie i montaż filmu w szkole, zostały przeprowadzone odpowiednio: 11 marca 2022 r. oraz w dniach 27–8 czerwca 2022 r. przez firmy zewnętrzne wyłonione w zapytaniach ofertowych na dostawę sprzętu w ramach zawartych z nimi umów. Potwierdzeniem uczestnictwa w szkoleniach były certyfikaty ich ukończenia.

²⁴ Pismo nr DFN-I. 3026.2.2022 z 4 stycznia 2022 r.

²⁵ Uchwała nr XLVI/671/21 Rady Miasta Białystok z dnia 20 grudnia 2021 r. w sprawie ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2021.

²⁶ Wprowadzenie do obsługi systemu obejmowało: logowanie do portalu ClassVR, tworzenie listy odtwarzania, znajdowanie, zapisywanie i udostępnianie list odtwarzania, przedstawienie uczniom playlisty, śledzenie i kierowanie uwagi uczniów, modele 3D. Konfigurowanie ClassVR: podłączanie i rejestrowanie zestawów słuchawkowych, konfigurowanie ustawień serwera proxy na stacji roboczej, zapraszanie współpracowników do portalu ClassVR, dodawanie szczegółów serwera proxy do zestawów słuchawkowych. Tworzenie treści: obrazy/filmy 360.

²⁷ Największą ilość stanowiły w szczególności: pojemniki warsztatowe, odzież ochronna, farby – po 120 sztuk, pędzle do malowania – 72 sztuki, gogle przeciwodpryskowe, szpilki – po 60 sztuk, ołówki stolarskie – 50 sztuk, rękawice ochronne – 40 sztuk.

²⁸ Przeprowadzono uruchomienie dwóch urządzeń, tj. Drukarki 3D i gogli Wirtualnej Rzeczywistości (VR).

Ponadto Dyrektor wskazała, że z wykorzystaniem własnych zasobów kadrowych Szkoły odbyły się dwa szkolenia: 1/ warsztaty dla nauczycieli z obsługi długopisów 3D – 21 listopada 2022 r.; 2/ warsztaty dla nauczycieli z obsługi gogli Wirtualnej Rzeczywistości (VR) – 5 grudnia 2022 r.
(akta kontroli str. 232-244, 380-382)

W roku szkolnym 2022/2023 Szkoła zapewniła wykorzystanie zakupionego wyposażenia podczas średnio 15 godzin zajęć²⁹ w każdym tygodniu nauki³⁰, co spełniało przesłanki określone w § 9 ust. 3 pkt 5 uchwały w sprawie wsparcia. Zakupiony sprzęt wykorzystywano do realizacji zajęć m.in. z: fizyki, techniki, informatyki, plastyki, muzyki, języka angielskiego, wychowania do życia w rodzinie, na zajęciach dodatkowych³¹.

(akta kontroli str. 245-265, 380)

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektor, na zajęciach prowadzonych z wykorzystaniem wyposażenia zakupionego w ramach Programu uwzględniane były następujące treści programowe z zakresu doradztwa zawodowego: 1/ poznawanie własnych zasobów, m.in.: zainteresowań, zdolności, mocnych i słabych stron jako potencjalnych obszarów do rozwoju, ograniczeń, kompetencji, wartości, predyspozycji zawodowych, stanu zdrowia; 2/ świat zawodów i rynek pracy, m.in.: poznawanie zawodów, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o zawodach i rynku pracy, umiejętność poruszania się po nim, poszukiwanie i utrzymanie pracy; 3/ rynek edukacyjny i uczenie się przez całe życie, m.in.: znajomość systemu edukacji i innych form uczenia się, wyszukiwanie oraz przetwarzanie informacji o formach i placówkach kształcenia, uczenie się przez całe życie; 4/ planowanie własnego rozwoju i podejmowanie decyzji edukacyjno-zawodowych, m.in.: planowanie ścieżki edukacyjnej i zawodowej z przygotowaniem do zdobywania doświadczenia zawodowego oraz refleksji nad nim, podejmowanie i zmiany decyzji dotyczących edukacji i pracy, korzystanie z poradnictwa kariery. Ponadto w roku szkolnym 2022/2023 w ramach doradztwa zawodowego podjęto działania, w ramach których wykorzystywany był sprzęt zakupiony ze środków Programu: 1/ przygotowywanie uczniów z klasy 8 f do konkursu „Moja pasja początkiem drogi do kariery – XIV edycja” organizowanego przez Lokalne Centrum Doradztwa Zawodowego w Centrum Kształcenia Ustawicznego im. Henryka Sienkiewicza w Białymstoku; 2/ wizyta uczniów z Zespołu Szkół Zawodowych nr w 2 Białymstoku w ramach zajęć z doradztwa zawodowego; 3/ wizyta uczennic z opiekunami ze Szkół Zakładu Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku; 4/ wizyta Dziennikarza Telewizji Polskiej Oddział w Białymstoku w ramach zajęć z doradztwa zawodowego ; 5/ warsztaty florystyczne.

(akta kontroli str. 422-423)

W celu korzystania z zakupionego w ramach Programu wyposażenia Szkoła nie nabywała dodatkowych materiałów eksploatacyjnych, materiały takie zakupiono w ramach udzielonych zamówień publicznych na dostawę urządzeń.

(akta kontroli str. 51-55, 393-407, 411-418, 427)

Dyrektor wyjaśniła, że zakup artykułów z kategorii: wyposażenia stanowisk (m.in.: szafek, stolików meblowych i stołów zajęciowych, nakładek, pojemników warsztatowych, taboretów); sprzętu gospodarstwa domowego (m.in. płyty elektrycznej, robotów kuchennych, zlewozmywaka, zestawów: garnków, sztućców, zastawy stołowej); środków ochrony indywidualnej (m.in.: apteczek, instrukcji BHP, gogli przeciwoodpryskowych, odzieży i rękawic ochronnych) był uzasadniony potrzebą wyposażenia sal/pracowni wykorzystywanych do rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych dzieci i młodzieży i nie stanowił doposażenia Szkoły niezwiązanego z realizacją celów programowych.

(akta kontroli str. 17-42, 427)

Zgodnie z § 23 ust. 1–3 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 sierpnia 2017 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego³², w Szkole opracowano plany nadzoru pedagogicznego na lata szkolne: 2021/2022, 2022/2023 i 2023/2024. W planach nadzoru na lata 2022/2023 i 2023/2024 uwzględniono m.in.: kierunki realizacji polityki oświatowej państwa, w tym dotyczące wykorzystania wyposażenia zakupionego w ramach Programu; wnioski z nadzoru

²⁹ Jedna godzina lekcyjna zajęć to 45 minut.

³⁰ Z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach Programu zrealizowano 564 godziny zajęć w ciągu 37 tygodni nauki.

³¹ Np. zajęcia kulinarne, przygotowanie ozdób bożonarodzeniowych, projektowanie i tworzenie gier planszowych.

³² Dz.U. z 2020 r. poz.1551, ze zm.

z poprzednich lat szkolnych; plany kontroli wewnętrznych weryfikujących częstotliwość i celowość wykorzystania wyposażenia zakupionego w ramach Programu; plany obserwacji służące gromadzeniu informacji o pracy nauczycieli w zakresie stosowanych pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Programu celem rozwijania umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów. Szkoła nie zaktualizowała planu nadzoru pedagogicznego na rok szkolny 2021/2022 o dwa kierunki realizacji polityki oświatowej państwa dodane przez Ministra Edukacji i Nauki³³, w tym o jeden kierunek obejmujący rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Programu³⁴. Dyrektor wyjaśniła, że: *Dostawa wyposażenia zakupionego w ramach programu miała miejsce od dnia 15 grudnia 2021 r. do dnia 9 sierpnia 2022 r. (...) W dniu 31 marca 2022 r. podczas Rady Pedagogicznej (...) poinformowano o nowych kierunkach realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2021/2022. Nie dokonano modyfikacji planu nadzoru ze względu na fakt, iż wyposażenie nie dotarło w całości do szkoły, a harmonogram szkoleń nauczycieli zaplanowany został na okres czerwiec–lipiec 2022 roku. Ponadto w planie nadzoru pedagogicznego na ten rok ujęte zostało kształtowanie u uczniów kompetencji kluczowych, które spójne są z umiejętnościami podstawowymi wskazanymi przez MEiN. Szkoła w ramach bieżącej pracy rozwija umiejętności podstawowe i przekrojowe uczniów. Podczas Rady Pedagogicznej w dniu 30 sierpnia 2022 r. przedstawiono wnioski z nadzoru pedagogicznego oraz informację na temat stanu dostaw wyposażenia zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.*

W sprawozdaniu z nadzoru pedagogicznego w Szkole w roku szkolnym 2022/2023, odnośnie realizacji kierunku *Wsparcie nauczycieli i innych członków społeczności szkolnych w rozwijaniu umiejętności podstawowych i przekrojowych uczniów, w szczególności z wykorzystaniem pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Programu* wskazano w szczególności że:

- w zakresie kontroli Dyrektora jeden z głównych obszarów do obserwacji dotyczył uwzględnienia środków multimedialnych/pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Programu w organizacji zajęć bieżących/pozalekcyjnych,
- szczególnemu nadzorowi podlegało m.in. stosowanie przez nauczycieli metod i form oceniania sprzyjających kształceniu umiejętności kluczowych – podczas obserwacji sprawdzano czy organizacja zajęć uwzględnia wykorzystanie środków multimedialnych i pomocy dydaktycznych zakupionych w ramach Programu,
- rekomendowano kontynuację działań w zakresie stosowania przez nauczycieli metod i form oceniania sprzyjających kształceniu umiejętności kluczowych.

(akta kontroli str. 266-371, 427-428)

5. Stosownie do § 9 ust. 3 pkt 2 uchwały w sprawie wsparcia Dyrektor wyznaczyła 15 września 2022 r. szkolnego koordynatora ds. Programu.

Do zadań koordynatora należało:

- popularyzacja wykorzystania zakupionego wyposażenia oraz wsparcie w jego stosowaniu osób prowadzących zajęcia w Szkole,
- wsparcie nauczycieli prowadzących zajęcia z wykorzystaniem wyposażenia pod kątem uwzględnienia treści programowych z zakresu doradztwa zawodowego dla szkoły podstawowej,
- koordynowanie działań w ramach dzielenia się dobrymi praktykami oraz wymiany wiedzy z innymi szkołami w zakresie wykorzystania tego wyposażenia,
- koordynowanie i nadzór wykorzystywania wyposażenia w kolejnych, co najmniej pięciu latach szkolnych, począwszy najpóźniej od roku szkolnego 2022/2023, podczas średnio, co najmniej trzech godzin zajęć w każdym tygodniu nauki.

Dyrektor wyjaśniła, że koordynator realizował te zadania poprzez m.in.: nadzór wykorzystania sprzętu na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych, dzielenie się dobrymi praktykami z innymi

³³ Pismem z 28 marca 2022 r., znak DKO-WNP.4092.46.2021.DB.

³⁴ Drugi z dodanych kierunków dotyczył doskonalenia kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.

nauczycielami, prowadzenie szkoleń³⁵, udostępnianie na profilu społecznościowym Szkoły postów informujących o realizacji działań i zajęć z wykorzystaniem wyposażenia zakupionego w ramach Programu. (akta kontroli str. 367-376, 379-381)

6. Realizując przepisy § 9 ust. 3 pkt 4 uchwały w sprawie wsparcia Szkoła podjęła działania mające na celu rozpowszechnianie stosowanych w niej dobrych praktyk przy wykorzystywaniu zakupionego wyposażenia. Podczas dwóch wizyt studyjnych nauczycieli i przedstawicieli Wydziału Edukacji Macedonii Zachodniej i Kuratorium Oświaty w Grecji oraz wizyty partnerów międzynarodowego projektu realizowanego w ramach programu Erasmus+³⁶ zaprezentowano założenia Programu i przedstawiono pracownie, które powstały w ramach projektu. Ponadto Dyrektor wyjaśniła, że w ramach rozpowszechniania dobrych praktyk Szkoła:

- na bieżąco dzieli się wiedzą z innymi szkołami na portalu społecznościowym oraz swojej stronie internetowej³⁷,
- w ramach Dni Otwartych zorganizowała zajęcia, na których osoby odwiedzające mogły zapoznać się ze sprzętem zakupionym w ramach Programu,
- wykorzystuje nowatorskie metody do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem zakupionego wyposażenia, np.: innowacja pedagogiczna „WyGRANE lektury”, szkolna debata oxfordzka związana z realizacją programu: „Złote Szkoły NBP”, innowacja pedagogiczna „Smaki świata – zajęcia kulinarno-językowe” zgłoszona w konkursie „Kierunek – innowacja 2023” organizowanym przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

(akta kontroli str. 380-384, 423-424, 455-462)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

IV. Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Białymstoku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Białystok, dnia 28 września 2023 r.

Kontroler:

Tomasz Jarocki
starszy inspektor kontroli państwowej
/podpisano elektronicznie/

p.o. DYREKTORA DELEGATURY
Najwyższej Izby Kontroli w Białymstoku
z up. p.o. WICEDYREKTOR
Paweł Tołwiński
/podpisano elektronicznie/

³⁵ Np. z wykorzystania długopisów 3D, gogli Wirtualnej Rzeczywistości (VR).

³⁶ Wizyty odbyły się odpowiednio: 18 maja 2022 r., 14 listopada 2022 r. oraz w maju 2023 roku.

³⁷ Np. https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid0PSxS4cpS3NqCD3eTpvezfYtL5ofbobYZft2na3B7zeHmW4tnjvQ7PX3pa_4enJU5zCl&id=100072605631230&sfnsn=mo; <https://sp50.bialystok.pl/2023/01/11/laboratoria-przyszlosci-matematyka-z-wykorzystaniem-dlugopisow-3d/>.